

N:o 101.

Kahdentenkymmenentenä Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Evank. Matt. 22: 1–14.

Ja Jeesus puhui heille vertauksilla: Taivaan valtakunta on kuninkaan vertainen, joka teki häitä pojallensa. Ja lähetti palveliansa kutsumaan kutsutuita häihin, ja ei he tahtoneet tulla. Taas hän lähetti toiset palvelijat, sanoen: sanokaat kutsutuille: katso, minä valmistin minun atriani, minun härkäni ja syöttilääni ovat tapetut, ja kaikki ovat valmistetut, tulkaat häihin. Mutta he katsoivat ylönsä, ja menivät pois, yksi pellollensa, toinen kaukallensa. Mutta muut ottivat kiinni hänen palveliansa, ja pilkkasivat heitä, ja tappoivat. Mutta koska kuningas sen kuuli, vihastui hän, ja lähetti sotaväkensä, ja hukutti ne murhamiehet, ja heidän kaupunkinsa poltti. Silloin hän sanoi palvelioille: häät tosin ovat valmistetut; mutta kutsutut eivät olleet mahdolliset. Menkäätsä siis teiden haaroihin, ja kaikki, jotka te löydätte, kutsukaat häihin. Ja ne palveliat menivät ulos teille, ja kokosivat kaikki, kuin he löysivät, pahat ja hyvät: ja häähuone täytettiin vieraista. Niin kuningas meni katsomaan vieraita, ja näikin siellä yhden ihmisen, joka ei ollut vaatetettu häävaatteilla. Niin hän sanoi hänelle: ystäväni, kuinkas tänne tulit, ja ei sinulla ole häävaatteita? Mutta hän vaikenä. Silloin sanoi kuningas palvelioille: sitokaat hänen kätensä ja jalkansa, ottakaat ja heittäkäätsä hän ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. Sillä monta on kutsuttu; mutta harvat ovat valitut.

Tämä evankeliumi asettaa meille vertauksen häistä ja sen vuoksi täytyy meidän se toisin ymmärtää kuin miltä se ulkonaisesti kuuluu ja näyttää. Me sen vuoksi tahdomme kuulla, mitä tällä vertauksella hengellisesti tarkoitetaan, ja sitten tarkastaa, kuinka tätä tekstiä on revitty ja turmeltu.

Ensiksi **kuningas**, joka häät valmistaa, on **taivaallinen isämme**, ylkä taasen on hänen poikansa, Herramme **Jeesus Kristus**. **Morsian** on **kristillinen seurakunta** me ja koko maailma, mikäli uskomme, kuten vastaanamme kuulla. Näihin häihin on Jumala ensin lähettänyt kutsut **palvelijoillaan**, se on: profeetoillaan, joiden tuli saarnata, ja saarnata ainoastaan uskoa Kristukseen. Mutta **kutsu-**

tut eivät tahtoneet tulla. Ne olivat **juutalaiset**, joille profeetat lähetettiin, jotka eivät tahtoneet kutsuja kuulla eikä vastaan ottaa. Sitten lähetti hän **toiset palvelijat**, se on: **apostolit ja marttyyrit**, joiden piti käskeä meitä tulemaan ja sanoa vieraille: **Katso minä valmistin minun atriani, minun härkäni ja syöttilääni ovat tapetut, tulkaa häihin.**

Näissä sanoissa on meille sattuvasti kuvattuna ja esitettyinä, mikä merkitys ja kunnia on pyhän elämälle annettava. Heitä tulee pitää nimittäin esimerkkeinä, joilla vahvistetaan evankeliumin oppi, jotta heidän esimerkkinsä ja elämänsä mukaan sitä paremmin Kristukseen turvaisimme ja käyttäisimme heitä niinkuin lihavia härkiä ja syöttiläitä elatuksekseni.

me ja ravinnoksemme. Sen vuoksi hän kutsuukin näitä syöttiläiksi. Ottakaapas esimerkiksi. Room. 3: 23 ja seur. opettaa Paavali, kuinka morsian on aivan täynnä syntiä ja hänen täytyy puhdistuaksensa tulla Kristuksen verellä pestyksi, sillä muuten pysyisi hän saastaisena. Se on: hänen täytyy uskoa, että ainoastaan Kristuksen veri on vuodatettu meidän synteimme edestä, sillä muutoin ei hän mitään autuutta peri. Sitten ottaa hän sopivasti Aabrahamin esimerkiksi ja vahvistaa opin uskosta Aabrahamin uskolla ja elämällä sanoen (4: 3): **Aabraham uskoi Jumalan ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.** Tämä on oikea härkä, joka oikein on teurastettu; ja se meitä ravitsee, niin että Aabrahamin uskosta ja esimerkistä meidänkin uskomme saa perustusta ja voimaa.

Samoin heti tämän jälkeen asettaa Paavali eteemme kauniin syöttilään, kun viittaa Daavid profeetaan ja todistaa hänestä, ettei Jumala tee meitä vanhurskaiksi töistä vaan uskosta. Värsyissä 6, 7, 8 sanoo hän: **Niin kuin myös Daavid sanoo: Autuus on sen ihmisen, jolle Jumala vanhurskauden lukee ilman töitä. Autuaat ovat ne, joitten synnit peitettyt ovat. Autuas on se mies, jolle Jumala ei syntiä lue.** Katsos, se vasta oikein lihottaa ja ravitsee, kun hurskasten pyhän esimerkkiä näin käytetään opin ja uskon vahvistamiseksi, ja tämä myöskin on oikea, pyhille osoitettava kunnia.

Edelleen seuraa nyt evankeliumissa, etteivät kutsutut tahtoneet ulla, vaan menivät pois, yksi pellollensa toinen kaupallensa, ja että muuta ottivat kiinni hänen palvelijansa, syljeskelivät ja pilkkasivat heitä, päälliseksi vielä tappoivatkin. Tässä on ne kolme estettä, jotka pidättävät meitä häihin tulemasta. **Ensiksi** pelto, se on kunnia, joka suuresti estää meitä uskaltamasta ja uskomasta Kristukseen,

sillä me pelkäämme siitä saavamme vahinkoa ja häväistystä kärsiä, emmekä usko Jumalan voivan meitä varjella häpeästä ja pitää kunnia.

Toiset menevät kaupallensa, se on: kiinnittävät sydämensä ajallisiin tavaroihin, ahneuteen ja murheeseen arvellen, että jos he saanaan turvautuisivat, täytyisi heidän joutua hunningolle voimatta mitään vatsaansa saada, sillä he eivät usko Jumalan voivan heitä elättää.

Kolmannet ovat pahimpia, ja niitä ovat nuo korkeat, viisaat, oppineet ja ylevät henget, jotka eivät ainoastaan kutsuja ylönkatso vaan vielä lyövät sanantuoajat kuoliaaksikin ja surmaavat säilyttääkseen oman nimensä, kunniansa ja ylistyksensä ja ollakseen hekin jotain. Ei siis evankeliumi muuta voi kuin kirotta heidän viisautensa ja vanhurskautensa ja tuomita heidän röyhkeytensä. Tuota he sitten eivät voi kärsiä ja ryhtyvät sen vuoksi tappamaan palvelijoita, jotka aterialle ja häihin kutsuvat. Näitä olivat tässä fariseukset ja kirjanoppineet, jotka surmasivat sekä Kristuksen että apostolit, niinkuin heidän esi-isänsä ennen profeetat. Nämä ovat paljoa pahemmat kuin ensimmäiset ja toiset, jotka, vaikka hekin kutsua halveksien ovat tulematta, kuitenkin menevät edes matkoihinsa herjaamatta ja surmaamatta.

Edelleen sanoo evankeliumi: **Mutta koska kuningas sen kuuli, vihastui hän ja lähetti sotaväkensä, ja hukutti ne murhamiehet ja heidän kaupunkinsa poltti.** Tämä on tapahtunut juutalaisille roomalaisten keisarien Tiituksen ja Vespasiaanuksen kautta, jotka Jerusalemin perin pohjin hävittivät. Tahtoisin kuitenkin mieluummin, että tämä ymmärrettäisiin hengellisesti, sillä koko tämä evankeliumi on hengellisesti selitettävä, niin että tämä siis tapahtui silloin, kun Jumala perin pohjin hävitti ja poltti Jerusalemin synagoogan,

hylkäsi kokonaan heidän uskonoppinsa, hajotti kansan kaikkeen maailmaan, niin ettei mitään jäänyt siitä koossa pysymään, ja riisti heiltä sekä pappeuden että kuninkuuden. Ei jäänyt silloin maan päälle mitään surkeampaa, kurjempaa eikä hyljätymppää kansaa kuin juutalaiset. Näin käy Jumalan sanan halveksijain.

Seuraa nyt edelleen: **Silloin kuningas sanoi palvelijoilleen: Häät tosin ovat valmistetut, mutta kutsutut ei olleet mahdolliset.** Tämäkin on tapahtunut, sillä juutalaiset eivät ole tahtoneet Kristuksesta mitään tietää; he ovat tappaneet hänet ja kaikki hänen apostolinsa, eivätkä ole siitä ajasta ruveten olleet mahdolliset kuulemaan häneltä yhtäkään sanaa.

Sitten: **Silloin sanoi hän heille: Menkääät siis teitten haaroihin, ja kaikki jotka löydätte, kutsukaat häihin.** Silloin menivät he teitten haaroihin, se on: tulivat meidän pakanain luokse ja ovat meitä koonneet maailman ääristä yhteen joukkoon, jossa on hyviä ja pahoja. Sitten meni kuningas vieraita katsomaan. Se tapahtuu viimeisellä tuomiolla, jolloin kuningas on tuleva näkyviin. Silloin löytää hän **yhdessä**, se on: ei yksityisen henkilön vaan kokonaisen joukon, joka ei ole puettu **häävaatteisiin**, se on: uskoon. Nämä ovat kuitenkin hurskaita ihmisiä, paljoa pahempia kuin edelliset, sillä heitä täytyy pitää sellaisina, jotka evankeliumia ovat kuulleet ja ymmärtäneet, vaan kuitenkin turvautuneet johonkin työhön eivätkä ole tykkänään pukeutuneet päällensä Kristusta, niinkuin tyhmit neitseet, joilta puuttui öljyä, se on: uskoa. Heille on hän sanova: **Sitokaat hänen käntensä ja jalkansa, ottakaat ja heittäkääät hän ulkonaiseen pimeyteen.** Se on: hän on tuomitseva heidän työnsä kelpaamattomiksi, sillä kädet merkitsevät työtä ja jalat vaellusta, ja

sen jälkeen on hän heittävä heidät ulkonaiseen pimeyteen.

Ulkonainen pimeys pannaan tässä vastakohtaksi sille sydämessä olevalle sisälliselle valkeudelle, jossa yksin uskon täytyy nähdä. Meidän valkeutemme, järkemme, pitää kokonaan sammuman ja lakkaaman ja uskon yksinään valaiseman. Jos, näet, järjelle perään annetaan ja sen jälkeen tehdään, ei muuta jää kuin kuolema, helvetti ja synty silmäin eteen. Näissä katselee se itsensä kuoliaaksi löytämättä mitään apua yhdessäkään luontokappaleessa, vaan on kaikki autiota ja tyhjää. Sen vuoksi pitää järjen valo tässä peitettämän, muutoin täytyy sen epäillä, ja annettaman ainoastaan uskon haltuun vangiksi. Tämä valo sitten näkee, että sillä on Jumala taivaassa, joka meihin katsahtaa ja meistä murheen pitää ja johon sydän silloin luottaa, pidättää järjeltä kaiken vallan eikä katso minkään luontokappaleen puoleen; näin tehden se voiton saavuttaa. Nyt merkitsee se, että **he heitetään ulkonaiseen pimeyteen**, sitä, että heiltä ryöstetään kaikki usko ja heidät niin hyljätään, että heidän täytyy epäilykseen ja kadotukseen joutua, koska eivät uskolla riipu kiinni ainoastaan Jumalan laupeudessa.

Nyt tahdomme hiukan katsella, mitä nämä häät merkitsevät. Ensiksi näyttävät nämä häät jumalallisen ja inhimillisen luonnon yhdistymistä. Ja mikä rakkaus Kristuksessa vallitsee meitä kohtaan, siitä antavat häät mitä suloisimman kuvan. Onhan monen kaltaista rakkautta, mutta ei mikään ole niin hellä ja palava kuin morsiusrakkaus, jota morsian tuntee ylkäänsä ja ylkä taas puolestaan morsiantaan kohtaan. Tämä rakkaus ei katso etuja, ei lahjoja, ei rikkautta, ei kultasormuksia ja mutta semmoista, vaan se ajattelee ainoastaan sulhoa. Vaikka tämä antaisi morsiamelle kaikki maailman tavarat, ei hän niistä mitään lukua pitäisi vaan sanoisi: Sinua ainoata minä vaan

halajan. Vaikkei hänellä toisaalta mitäänkään olisi, ei hän siitäkään välittäisi, vaan haluaisi häntä sittenkin. Tämöistä on oikea morsiusrakkaus. Jos se taas etuja katsoo, on se porttorakkautta, jonka esineenä ei ole sulho vaan hänen kukkaronsa; sen vuoksi tämä rakkaus ei kestäkään kauvan.

Tämmöisen oikean morsiusrakkauden on Jumala meille osoittanut Kristuksessa, kun antoi hänen meidän tähtemme ihmiseksi tulla ja yhdistyä ihmisluontoon, jotta me näkisimme ja tuntisimme hänen lemmellisen tahtonsa meitä kohtaan. Niinkuin morsian rakastaa ylkäänsä, samoin Kristuskin rakastaa meitä ja me häntä, jos uskomme ja olemme oikea morsian. Vaikka hän antaisi meille taivaan, kaikkein pyhien ja enkelein kunnian, niin me tuon kaiken hylkäisimme, ellei hän antaisi meille itseään. Morsian ei tyydy mihinkään muuhun, tuntee vajanaisuutta, ellei sa ylkää itseä, kuten hän Salom. Kork. Veis. 2: 16 sanoo: **Minun ystäväni on minun ja minä hänen.** Hän ei voi rauhoittua, ennen kuin saa itse ylkänsä.

Sama on Kristuksenkin suhde minuun; hän tahtoo ainoastaan minua eikä ketään muuta. Vaikka antaisin hänelle kaiken, minkä tehdä voin, ei se häntä tyydyttäisi; ei hän sitä katsoisi, vaikka kaikkiin munkkikaapuihin pukeutuisi. Hän vaatii minun sydäntäni kokonaan, sillä ulkonaiset hyveet ovat kuin palkkapiiat, emäntää itseä hän vaatii. Hän tahtoo minun sydämen pohjasta sanomaan: Minä olen sinun. Yhdistyminen taas ja kihlaus tapahtuu uskon kautta, niin että vapaasti heittäydyn hänen haltuunsa pitäen hänen omanani. Kun hän sitten on omanani, mitä muuta enään haluaisin?

No, mitä sitten me annamme hänelle? Saastaisen morsiamen, ruman, vanhan, ryp-pykasvoisen porton. Mutta hän on ijankaikkinen viisautta, ijankaikkinen totuus, ijankaikki-

nen valkeus, ja samalla ihana nuorukainen. Mitä taas hän antaa meille? Itsensä kokonaan, ei kappaletta eikä palukkaa hän minulle leikkaa, vaan ijankaikkisen viisautta koko lähteen, eikä mitään vähäistä puroa.

Jos nyt näin olen hänen ja hän minun, niin on minulla ijankaikkinen elämä, vanhurskaus ja kaikki, mitä hänessä on. Siis olen minäkin vanhurskas, autuas, niin ettei minua voi vahingoittaa kuolema, synty, helvetti eikä perkele. Jos hän antaisi minulle ainoastaan osan viisautta, vanhurskaudesta ja elämästä, niin sanoisin: Ei siitä ole mitään apua, vaan sinut minä tahdon, sillä ilman sinua ei mitään totista ole. Jos hän antaisi minulle palvelijansa, profeteettansa, niin antaisi hän ainoastaan palasen ja osan; nuo lahjat ovat ainoastaan palkkavaimoja, joiden joukossa ainoastaan yksi on oikea morsian. Tee sen vuoksi tämmöinen erotus: On monta sielua, joille lahjoja on annettu, niinkuin viisautta, rakkautta ja sen kaltaista, mutta nämä eivät ole oikeita morsiamia, sillä he eivät sano: Sinä olet minun, vaan tavoittelevat salavihkaa kukkarota, koska rakastavat lahjoja. Oikea morsian taas sanoo: Sinua ainoata minä tahdon, sinä olet minun, en tahdo sormuksia, en koristuksia, en lahjoja. Tämä on puhuttu rakkaudesta.

Mitä me sitten viemme hänelle? Emme muuta kuin sydämentuskaa, kaikkea onnettomuutta, syntiä, viheliäisyyttä ja surkeutta. Hän on ijankaikkinen valkeus, me ijankaikkinen pimeys; hän on elämä, me kuolema; hän on vanhurskaus, me synty. Nämä aviopuolisot ovat siis aivan erilaisia. Mutta mitä ylkä tekee? Hän on niin herttainen, ettei tahdo hänen kanssansa maata, ennen kuin kaunistaa hänet mitä ihanimmin. Kuinka tämä tapahtuu? Sen opettaa apostoli Paavali Tiit. 3: 5, 6 sanoen: **Hän on hänen edestänsä antanut puhtaan ruumiinsa, ja kastanut hänen pyhällä verellänsä, ja hänen puhdistanut uuden synty-**

misen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta. Hän on asettanut peson, se peso on kaste, jolla hän morsiamen puhdistaa; sitä paitsi on hän antanut hänelle sanansa, johon morsian usko ja näin tulee hän morsiameksi. Ylkä lähestyy kaikki hyvä mukanaan, mutta minä tuo kerallani kaikkea syntiä, kurjuutta ja sydämentuskaa. Mutta koska tämä on sellainen avioliitto ja yhdistys, että he tulevat yhdeksi lihaksi (1 Moos. 2: 24 ja Matt. 19: 5), luopuvat isästään ja äidistään ja ovat toisiinsa sidotut, niin seuraa luonnollisesti, että he toisiaan hylkäämättä toisistaan huolta pitävät, vaikka toinen olisikin vähän sairas ja taitamaton, sillä mikä toiseen koskee, se täytyy toisenkin kärsiä.

Jos siis morsian sanoo: Minä olen sinun, sinun täytyy olla minun, niin täytyy hänen ottaa kaiken viheliäisyyteni kannettavakseen. Näin on minun syntini ijankaikkinen vanhurskaus, minun kuolemani ijankaikkinen elämä, minun helvettini taivas. Eiväthän synti ja vanhurskaus voi yhdyselämää viettää, eikä myöskään taivas ja helvetti, sillä jos meidän on yhteen tuleminen, niin täytyy toisen hävittää ja sulattaa toisen, että me voisimme yhteen tulla. Nyt on hänen vanhurskautensa verrattoman paljoa suurempi minun syntiäni ja hänen elämänsä määrättömän voimallisempi kuin minun kuolemani, sillä hän on itse elämä, josta kaiken elämän täytyy saada alkunsa. Siis katoaa minun kuolemani hänen elämäänsä, minun syntini hänen vanhurskauteensa ja minun kiroukseni hänen autuuteensa; silloin likeytyy minun syntini oven väliin, menee murskaksi ja katoaa. Kun sitten minun syntini ja saastaisuuteni on poissa, täytyy hänen kunnistaa ja puettaa minut ijankaikkisella vanhurskaudellaan ja kaikella armollaan, kunnes tulen ihanaksi, sillä minä olen hänen morsiamensa.

Näin otan minä siis kaiken hänen omansa minun omakseni, niinkuin hänkin on ottanut minun omani omaksensa, kuten profeeta Hesekiel 16: 6 ja seur sanoo: **Minä kävin sinun ohitses, ja sinä olit alastoin, ja sinä olit kasvanut isoksi, ja sinun nisäs olit kasvaneet; niin minä hajoitin hameeni liepeen sinun ylitses ja peitin sinun häpiäs, ja annoin sinulle sanani ja kauniisti sinun kengitin.** Tässä luettelee hän monta hyvää tekoa, joita hän on hänelle tehnyt, ja sitten valittaa hän (v 15), kuinka hän yhtäkaikki on huoraksi ruvennut. Tuota kaikkea puhuu hän osoittaaksensa, että hän varustaa meidät tavaroillaan ja ettei meillä itsestämme mitään ole. Ken ei sitä varmana pidä, ettei hänellä itsestään mitään ole, vaan kaikki hänen tavaransa on Kristuksen lahjoittamaa, hän epäilemättä ei voi sanoa: Sinä olet minun. Hän ei ole vielä mikään kristitty.

Koska nyt Kristus on minun ja minä hänen, niin jos kuolema ahdistaa, on minulla elämä Kristuksessa, jos synti painaa on minulla vanhurskaus Kristuksessa, jos helvetti ja kiros uhkaa, on minulla autuus Kristuksessa. Uhatkoon siis mikä tahansa, niin on minulla Kristus, jonka turvissa ei mikään voi minua vahingoittaa. Tämä jumalallisen ja inhimillisen luonnon yhtymys on kuvattu häissä ja Jumalan korkea rakkaus meitä kohtaan morsiamen rakkaudessa.

Häavaatteilla tarkoitetaan itse Kristusta, jonka me päällemme puemme uskon kautta, kuten apostoli Room. 13: 14 sanoo: **Pukekaat päällemme Herra Jeesus Kristus.** Sitten antavat nämä vaatteet loisteen itsestänsä, se on: usko Kristukseen kantaa hedelmän, nimittäin rakkauden, joka vaikuttaa uskon kautta Kristukseen. Nämä ovat hyviä töitä, jotka säteilevät uskosta ja omaa etua katsomatta tarkoittavat ainoastaan lähimmäisen parasta; elleivät ne uskosta lähde, ovat ne pakanallisia tekoja,

jotka haihtuvat tyhjään, kirotaan ja heitetään ulkonaiseen pimeyteen.

Tätä merkitsee se, että hänen kätensä ja jalkansa sidotaan. Kädet ovat, kuten sanottu, työt ja jalat vaellus, joihin hän on uskaltanut eikä ainoastaan Kristuksessa pysynyt. Lue-taanhan hänelle synniksi, ettei hän ole hää-vaatteissa, se on: Kristukseen puettu, ja sen-tähden täytyy hänen töinensä hukkaa, sillä ne eivät ole uskosta eli eivät säteile näistä vaat-teista. Jos siis tahdot hyviä töitä tehdä, niin usko ensin, ja jos tahdot hedelmiä kantaa, niin tule ensin puuksi, jolloin ne seuraavat it-sestään.

Sekin eksytys on tässä tarkoin tähdelle pantava, jolla tämä evankeliumi on väären-netty, kun on sanottu: Vaikka paavi ja hänen joukkonsa ovat pahoja, täytyy häntä kuiten-kin kuulla ja pitää kristikunnan päänä, joka muka ei voi erehtyä, tehköön hän mitä tahan-sa, ja joka, vaikka ei hänellä olekkaan hää-

vaatteita, on kuitenkin seurakunnassa. Mutta he eivät ole niinkään hyviä, että voitaisiin hei-tä verrata tähän, jolla ei ollut häävaatteita, sillä he ovat pahantekijöitä ja murhamiehiä, jotka tappavat kuninkaan palvelijat. Ja vaikkapa heitä voitaisiinkin tähän verrata, niin ei evan-geliumimme vertaus kuitenkaan kehoita heitä seuraamaan, sillä he pitää heitettämän ulos ja heitä on siis kavahdettava. Ken nimittäin ei ole häävaatteissa, hän ei kuulu seurakuntaan vaan on saastaisuus, niinkuin rohtuma, paise ja ajos ruumiissa; vaikka sellainen ruumiissa onkin, ei se kuitenkaan ole osa ruumista. Peli-markatkin ovat rahoja olevinaan, mutta niillä ei mitään tee, ja jyvien joukossa on ruumenia, jotka eivät ole jyviä. Näin ovat nämäkin kris-tikunnan keskuudessa, mutta eivät ole kristi-tyitä. Olkoon tämä kyllyksi tästä evankeliu-mista, rukoilkaamme Jumalata armoa, ettem-me ilman häävaatteita tulisi näihin kunnialli-siin ja jaloihin häihin. Amen.